

8. novembra 1620, v katerej je izgubil svoje premoženje in pa dragoceno knjižnico, našel je zavetje pri Žerotinskem, toda kmalu je moral ostaviti ta gostoljubni dom svojega zaščitnika. Prognan iz domovine se naseli v Lešno na Poljskem. Leta 1642. poda se Komensky v Norkoping k. pl. Geeru, možu učenemu in bogatemu, kjer je pripravljaj svoje spise za izdajo. Ko so ga pa „češki bratje“ nekaj let kasneje izvolili svojim škofom povrne se v Lešno. Upal je, da se po končani 30letni vojski poda zopet v domovino svojo, toda Ferdinand II je strogo zabranil vrnitev „češkim bratom“. Pozneje je deloval na Švedskem in Ogerskem. V poljsko-švedski vojski, ki se je vnela 1655 leta izgubil je Komensky zopet vse svoje imetje in mnogo rokopisov.

Berač in uže 64 let star poda se v Hamburg in odtod v Amsterdam. Tu je izdal svoje spise, ki so brzo zasloveli mej izobraženim svetom ter so bili tudi kmalu razprodani. V dan 22. novembra 1670 zatisnil je svoje oči v Amsterdamu, telo njegovo pa so položili k večnemu počitku v cerkvi Naardenskej.

Znamenitejši njegovi spisi so: Pravila božje slov-nice, nepremagljivi grad ime Gospodovo, Metriško prepevanje Davidovih psalmov, Didactica magna, Labirint sveta in raj srca, Najnovejša metoda jezikov, Pansofija (vseveda kristjanska) in še mnogo drugih. Zadnje njegovo delo je: Unum necessarium (samo jedno je potrebno.)

Tristoletnico rojstva tega slovanskega veleuma poslavil ni le slovanski svet nego tudi druge narodnosti. Po vseh večjih mestih prirejali so se v dan 28. marca koncerti, predavanja, gledališčne predstave, vstanovljala se društva z imenom Komensky, ulice in predmestja mest krstila se na ime tega slovečega šolnika. Veliko tega, kar je zasnoval bistroumni Komensky, razvilo se je še le v poznejšem času in mnogo načelo velja še dandanes v različnih šolah celega civiliziranega sveta.

Čestitati se pač mora češkemu narodu iz katerega je izšla taka zvezda učenosti.

a. p.

Dopisi.

Iz Železnikov 14. marcija. (Raznoterosti.*) Praznik sv. Gregorija je po ljudskej prislovisci že prvi spomladanski dan. Ta dan imajo po stari pravljici naših ljudij tudi ptiči svojo svatbo ali „tičjo ohcet.“ Pa letos se je oboje prav slabo strinjalo z resnico. V predan sv. Gregorja je pretepal celi dan sneg kakor o sv. Tomažu. Hiše opasujejo visoki snežni nasipi. Včasih so o tem času poljedelci že kmetovali, — vsiluje se sedaj človeku nehotoma vprašanje: kdaj se bo letos to godilo? Dveh reči se je bati: ako bode sneg tajalo samo solnce, kdaj ga bode konec, ker se je včeraj zopet celi dan mlel iz višav; — ako pa pride hipoma topli jug, bati se je povodnji in velikih nesreč. — Nekaterim je pa sneg vendar koristil. Nakupičenega je bilo po naših hribih toliko lesovja, lubja in oglja, da vkljub dolgi zimi še zdaj ni vse izvoženo, in baje tudi še koj ne bo. Ker govorim o lesovju, bo gotovo beseda o pravem času, ako se pri tej stvari nekoliko dalje pomudim. V št. 38. „Slovenca“ t. l. prinesel je podlistek tudi sostavek: „Lakota na Ruskem.“ O tem spisu bi bilo

*) Zarad preoblega gradiva zakasnjeno. Dobro nam bo došlo obljubljeno. Op. vredn.

pač želeti, da bi ga brali in dobro si v spomin vtisnili poleg lastnikov gozdov tudi vsi merodajni krogi, ker pojasnuje, kak žalostne nasledke ima pokončevanje gozdov. Sklep omenjenega sostavka glasil se je: Zaradi tega, rojaki, zabranjujmo pri nas z vsemi močmi pustošenje gozdov! Žali, da se ravno nasprotno godi. Že pred letmi je pisalec teh vrstic ravno tudi v „Novice“ pisal, da o tem času, ko se po Notranjskem in Primorskem trudijo oblasti in razumni posestniki zasaditi gozde, dela v naših krajih na stotine žag novi Kras. In kako pokončnejajo zadnji čas gozle v naših krajih! To je strahovito! V naši Selški dolini, nakupičenih je na tisoče in tisoče 2—3 sežnje dolgih četverorobnih lát. Kam se vse to izvažuje, ne vem; kar pa je lesa malo bolj debelega, in še ni lahko porabiti za žagovce, pa „vandra“ v papirnice. Ni še dolgo let od tega, odkar je nekega kmeta iz S., kateremu se je očitalo da seka premlad les, gosposka kaznovala s prav občutnimi globami. On in človek, ki je ta les kupil, sta plačala kazni okoli 300 gld. Resnično neumevno je, kako pa da se zamore zdaj to trpeti, da se toliko mladičja pusti tebi nič meni nič posekati in tako rekoč zavreči. Na spodnjo stran naše doline je mnogo lesov že tako „jasnih“, da bi bilo pri kakih večjih požarih resnično vprašati: kje se bo pa vzel stavbeni les? Ne trdim, da ni še dobrih, varčnih gospodarjev, ki vedo ceniti vrednost in znamenitost gozdov; prav veliko pa jih je, ki mislijo in ravna po besedah dolgočhana: Trava rasti ali ne rasti, kadar mene ne bo.

Influenca je tudi v našem kralji marsikaterega položila v posteljo; hvala Bogu, da pa v grob nobenega

O tej priliki naj omenjam še nekega tukajšnjega ljudskega običaja, o katerem ne vem, ali je drugje tudi v navadi, ali ne. Na sv. Gregorja večer vržejo luč v vodo, — prav za prav namesto sv. Gregorja otroci to store. To pomenja, da roko-delci, n. pr. krojači, čevljarji in šivilje, ki hodijo po hišah na delo, ali kakor tu pravimo: „v štero“, odslej ne delajo več pri luči, ampak dokler jim sveti dan. Zvršuje se običaj nekako tako, kakor razsvitlujejo včasih bledsko jezero. Na malo desko se naloži smola, ki se zažge in spusti po vodi.

K sklepu naj omenjam še letošnjega vojaškega nabora, ki se je za naš okraj vršil pretekli teden v Škofji Loki. Tukajšnje fante so imeli včasih za prav slabe in nesposobne za vojake. Letos je bilo tukajšnjih vojakov potrjenih deset, ki pa brž ko ne še niso vsi, ker jih biva še nekaj prav krepkih na tujem. Za občino, ki ima po zadnjem ljud. štetju s ptujci vred le 1058 prebivalcev, to gotovo ni majhno število.

J. L.

Novice.

Deželni zbor kranjski.

V peti seji dne 17. marcija izroči se najprve več došlih prošenj dotičnim odsekom, se izvoli iz vrste velicij posestnikov deželnega odbornika namestnikom posl. Alfons Wurzbach, na to pa poročajo v imenu upravnega odseka: 1.) Posl. dr. Papež o uravnavi potoka Mirne ter nasvetuje poseben načrt zakona po katerem se dežela zavezuje Mirno uravnati pod tem pogojem da država pripomore s petdesetimi odstotki na 140.000 gld. proračunjene potrebščine torej z doneskom 70.000 gld.; in da udeleženci pri tem dajo dvajset odstotkov, toraj, 28.000 gld. od katere svote pride 22.000 gld. na neposredno udeležene zemljiške posestnike, 3000 gld. na udeležene občine in 3000 gld. na okrajni cestni odbor mokronoški. Načrt zakona se vzpsrejme. 2.) Posl. Povše o § 3. letnega poročila deželnega odbora: Deželna kultura. Iz poročila mej drugim povzamemo, da je dežela dala za zgradbo potoka Trebiža 1000 gld., da je dognala obravnava glede poprave

Belega potoka in Črnega potoka pri Belipeči, da se je za breg branečo zgradbo pri Ljubljani v Mostah dovolila podpora 1000 gld. itd. Vse točke poročila vzamejo se z odobravanjem na znanje. Posl. Kavčič priporoča uravnavo Pivke, posl. Lavrenčič želi pojasniti glede uravnave vipavskih voda in priporoča kolikor mogoče hitro uravnavo teh voda, posl. Žitnik pa priporoča napravo vodovoda za občino Ambrus.

3.) Isti poslanec o prošnji ravnateljstva meščanske šole v Krškem glede podpore za napravo in obdelovanje vinograde z ameriškimi trtami. Poročevalec nasvetuje, da se za napravo vinograda dovoli 190 gld. podpore, torej polovica proračunjenih stroškov, za obdelovanje pa, da se da vsako leto primerna podpora. Nasvet se vzprejme. 4.) Posl. dr. Tavčar glede vvrstitve neke v vrhniškem cestnem okraji leta 1870 in 1871 zgrajene nove ceste mej okrajne ceste. Poročevalec nasvetuje: Leta 1870. in 1871. v vrhniškem cestnem okraji zgrajena cesta, katera se pri Goričici od krajne, v zakonu o vvrstitvi cest z dne 2. aprila 1866. l. pod točko 80. navedene ceste Vrhnika-Borovnica-Podpeč odcepi in ki se s to okrajno cesto potem, ko drži 2,8 km daleč, zopet stika tam, kjer doseže omenjena od Preserja držača okrajna cesta podnožje Žalostne gore in dalje naprej Podpeč, vvrsti se med okrajne ceste. Predlog se vsprejme. 5.) Isti poslanec glede delne preložitve klanca na Selih na okrajni cesti Raka-Krško ter nasvetuje, da se deželnega odbora poročilo o tej zadevi vzame na znanje in dovoli podpora 3500 gld., toda le s pogojem, da se delo prej ne prične, dokler ni nabran ves za to potrebni denar. Se vsprejme. V imenu finančnega odseka poročajo: 6.) posl. Klun o prošnji g. J. Smrekarja, kateheta na ljudskih šolah v Ljubljani, za prvo službeno starostno doklado. Smrekarju dovoli se izjemoma doklada. 7.) Isti poslanec o proračunu normalno šolskega zaklada za l. 1892. Pri tej točki vnela se je precej živahna in dolga debata, katere so se vdeležili Krsnik, dr. Tavčar, dež. predsednik baron Winkler, baron Schwegel, Hribar, Žitnik in poročevalec Klun. Posl. Kersniku se sad, katerega donaša šola ne zdi dovoljen in dela temu vzrok šolsko nadzorstvo, kateremu je treba temeljitega preobrata. Dalje povdarja poslanec, da je treba v boji za narodnost z učiteljskim stanom računati kot važnim faktorjem, posebno ker se je kati, da pri drugem važnem faktorju stopi narodnost na drugo mesto. Posl. dr. Tavčar govoril je jako obširno ter je odločno grajal postopanje okrajnih glavarjev, ki jim je mar le za pospeševanje nemščine na ljudskih šolah ter je končal z besedami: Mislamo vender, da pri nas vlada deželni predsednik, ne pa okrajni glavarji. Deželni predsednik baron Winkler zagovarja postopanje okrajnih glavarjev. Posl. baron Schwegel pojasnjuje stališče svoje stranke glede te točke. Posl. Hribar tudi graja postopanje okrajnih glavarjev, posl. Žitnik pa z ozirom na besede, katere je govoril posl. Kersnik o nekem drugem važnem faktorju, zagovarja domoljubnost duhovnov in povdarja njih zasluge za narodni napredek. Konečno še poročevalec Klun pritrjuje predgovornikovim besedam in priporoča proračun v odobritev. Predno se je pričela ta debata poročal je isti poslanec še o treh drugih točkah, ki so v zvezi s to, namreč o prošnji stalnega odbora deželne učiteljske konferencije v Ljubljani za uredbo učiteljskih plač. Prošnja se odkloni, pa se vzprejme resolucija posl. Hribarja, ki gre na to, da bi se pri prena-rejenih uredbi učiteljskih plač bolj oziralo na ljubljanske učitelje. Potem o prošnji voditeljev na mestnih petrazrednih ljudskih šolah v Ljubljani, za zvišanje opravnine. Dovolj se vsakemu po 50 gld. osebne doklado. Posl. Stegnarjeva resolucija, da naj se dovoli vsakemu po 200 gld. opravnine, se odkloni. Slednjič o prošnji županstev v Kamnigoric in Lancovem, da se stanarina za učitelja v Kamnigoric prevzame na normalno šolski zaklad. Prošnji se ne ugodí. Proračun normalno-šolskega zaklada za leto 1892 s potrebščino 321.677 gld. se potrdi, in ker zaklada znaša 29.234 gld., je primankljev pokriti z

10 % doklado na vse direktne davke in še ostali nedostatek v znesku 138.800 gld. iz deželnega zaklada

V šesti seji dne 18. marcija izroče se raznotere prošnje dotičnim odsekom, nato pa poročajo v imenu finančnega odseka: 1.) Posl. Hribar o računskem sklepu deželnega posojilnega zaklada za leto 1890. Prihodkov je bilo 195.078 gld. 67 1/2 kr., stroškov pa 220.788 gld. 4 kr. Računski sklep se odobri in vzprejme tudi poročevalcev nasvet, da naj knjigovodstvo v prihodnje napravi natančnejše izkaze o dohodkih in stroških. 2.) Posl. dr. vitez Bleiweis o prošnji okrajno-cestnega odbora kranjskogorkega za odpis deželnega posojila 610 gld. Odpis se ne dovoli, pač pa se podaljša obrok za vrnitev posojila za eno leto. 3.) Isti poslanec o prošnji občine Velike Lašče za podporo v zdravstvene namene. Dovolj se 300 gld. za napravo občinske bolnišnice. 4.) Posl. vitez Langer o prošnji katoliškega šolskega društva na Dunaji za podporo katoliškemu učiteljskemu seminaru na Dunaji za podporo. Prošnji se ne ugodí. 5.) Posl. Murnik o prošnji župnijskega urada v Štangi in županstva v Trebeljevem za podporo po toči poškodovanim. Prošnja izroči se deželnemu odboru v primerno rešitev. 6.) Posl. dr. Vošnjak o prošnji letoviškega društva na Bledu za podporo za letovišče. Prošnji se ugodí in dovoli 3000 gld. 7.) Posl. Hribar o prošnji Ign. Gridl-na na Dunaji, da se mu izplača 756 gld. 36 kr. za več oddane teže železne konstrukcije pri zgradbi deželnega gledišča. Prošnja se odbije. 8.) Posl. dr. vitez Bleiweis o prošnji županstev Črnihr in Polhovgradec za podporo za zgradbo ceste iz Polhovagradca v Črnihr. Občinama dovoli se 600 gld. V imenu upravnega odseka poročajo: 9.) Posl. Kavčič o prošnji županstva na Trati za vvrstitev občinske ceste od Trate do meje Št. Joške občine med okrajne ceste in za podporo. Zadeva izroči se deželnemu odboru, da naredi načrt in sestavi potreben proračun ter da v prihodnjem zasedanju poroča. 10.) Isti poslanec o prošnji županstva pri sv. Joštu za vvrstitev občinske ceste od Vrzdence do meje občine Trata med okrajne ceste in za podporo. Prošnja, katero je podpisal posl. Povše izročila se je deželnemu odboru v rešitev. 11.) Posl. Klun poroča v imenu finančnemu odseka o prošnjah a) učiteljeve vdove Ane Malenšek za podaljšanje dosedanje miloščine. Miloščina se podaljša za tri leta. O prošnji učiteljeve udove Vidmar za podaljšanje in povečanje miloščine. Miloščina se poveča od 100 na 120 gld. na leto in podaljša na tri leta. O prošnji učiteljeve sirote Novak za podaljšanje dosedanje miloščine. Miloščina se podaljša na tri leta. O prošnji na odgojnino učiteljivi siroti Frančiški Weber. Prošnja izroči se deželnemu odboru z naročilom, da naj omenjeni siroti podeli sirotinsko ustanovo. Nato se seja zaključí.

V sedmi seji dne 18. marcija izroče se najprve različne prošnje dotičnim odsekom na to pa poroča v imenu upravnega odseka: 1.) poslanec dr. Tavčar a) o prošnji okrajno-cestnega odbora na Vrhniku za vvrstitev ceste skozi trg Vrhniko mej okrajne ceste. Prošnji se ugodí. b) O § 5. marg. št. 1—12 letnega poročila deželnega odbora: „Občinske zadeve. Deželni odbor poroča namreč v tem poročilu o dovolitvi občinskih priklad, o določitvi občinskih taks, o sklepih občin zaradi pasjega davka, dalje o korakih, kateri so se storili za ustanovitev okrajnega sodišča in davčnega urada v Cirknici, o preložitvi okrajnega sodišča iz Kranjskegore na Jesenice, o delitvi občine Ribnica itd. Poročilo vzame se naznanje. c) O prošnji posestnikov v Lahovem za preložitev ceste čez hrib Lisec in za podporo. Prošnja izroči se deželnemu odboru v rešitev. V imenu finančnega odseka poročajo: 2.) Poslanec baron Schwegel o računskem sklepu muzejskega zaklada za l. 1890 in o proračunu za l. 1892. Dohodkov bilo je leta 1890. 4987 gld. 53 kr., stroškov pa 5152 gld. 19 kr. Za leto 1892. proračunjena potrebščina znaša 5083 gld., pokritje pa ravno toliko, od katerega plača deželni zaklad 4307 gld. Račun in proračun se odobrita. 3.) Isti poslanec o nakupu prirodoslovne zbirke

Simona Robiča za tukajšnji muzej Rudolfinum. Po priporočilu poslanca Hribarja izroči se zadeva deželnemu odboru v rešitev. 4.) Isti poslanec o nakupu Fr. Šumija zbirka listin za tukajšnji deželni arhiv. Tudi ta izroči se deželnemu odboru v rešitev. 5.) Poslanec Luckmann o prošnji učitelja L. Cveka za zvišanje pokojnine. Prošnja se za zdaj odkloni. 6.) Poslanec Murnik o prošnji šolske občine Sv. Gregor glede podpore za napravo vodnjaka. Prošnja izroči se deželnemu odboru v primerno rešitev. 7.) Poslanec Kersnik o prošnji županstva v Begunjah pri Cerknici za odpis dolga za vodovodni načrt. Dovolj se 199 glt. 20 kr. iz deželnega zaklada. 8.) Poslanec Murnik o prošnji županstva na Vačah za podporo za napravo brizgalnice. Prošnja izroči se deželnemu odboru v rešitev. 9.) Poslanec Višnikar o prošnji okrajno-cestnega odbora logaškega za odpis dolga 8391 glt. 37 $\frac{1}{2}$ kr. deželnemu zakladu povodom zgradbe ceste Logatec-Rovte. Prošnji se deloma ugoti in prevzame 3391 gld. 37 $\frac{1}{2}$ kr. na deželni zaklad, ostalih 5000 gld. dovoli se pa plačati v petih obrokih. 10.) Poslanec baron Schwegel o prošnji muzejskega društva za Kranj-ko za podporo. Dovolj se podpore 400 glt. 11.) Posl. Murnik o prošnji županstva v Vrabčah glede podpore za nakup plemenskih bikov. Prošnja izroči se deželnemu odboru v primerno rešitev. 12.) Poslanec dr. Bleiweis o prošnji županstva na Vrhniki za podporo za vzdrževanje občinske bolnice. Dovolj se 100 gld. 13.) Isti poslanec o prošnji krajnega šolskega sveta v Bojancih za podporo za zgradbo šolskega poslopja. Dovolj se podpore 200 gld. 14.) Poslanec Višnikar o prošnji komiteja za zgradbo mostu čez Savo pri Radečah glede zgradbe omenjenega mostu. Poročevalec nasvetuje: Deželni odbor se z ozirom na to, da je za zgradbo železnega mostu čez Savo pri Radečah od države in dežele štajerske opravičeno pričakovati izdatne podpore, — pooblašča, da zagotovi in prične zgradbo tega mostu po že izdelanem načrtu inženirja Hraskega tako, da prevzame dežela dve tretjini nepokritih stavbinskih stroškov tega skupnega podjetja, jedno tretjino pa občina radeška.

Ob enem se deželnemu odboru naroča, da se vnovič obrne do vis. c. kr. vlade in do deželnega odbora štajerskega zaradi primerne prispevka k tej zgradbi, za katero je izprosi tudi dovoljenje pobiranja mostnine, in da nemudoma potrebno ukrene, da občina radeška ali drugi udeleženci, osobito pa za zgradbo mostu obstoječi komité zagotovi tretjino stroškov mostne zgradbe.

Poslanec dr. Papež podpira ta predlog in stavi še sledeči dodatni predlog: Deželnemu odboru se naroča, naj nadaljuje izviševanje točke 2. sklepa dež. zbora iz V. seje dne 28. oktobra 1890 glede korekture ceste čez Brunek in o tem poroča v prihodnjem zasedanju, oziroma stavi primerne predloge.

Ko še poslanec Žitnik toplo priporoča poročevalcev nasvet se oba predloga vsprejmeta. 15.) Poslanec Višnikar o prošnji županstva v Žužemperku za podporo za napravo vodovoda. Dovolj se 600 gld. 16.) Poslanec dr. Vošnjak o predlogu g. poslanca V. Pfeiferja, da se za l. 1893 dovoli iz deželnega zaklada znesek do 10.000 gld. za brezobrestna posojila vinogradnikom, kateri na novo zasajajo vinograde. Predlog izroči se deželnemu odboru v pretres z naročilom, da o njem poroča v prihodnjem zasedanju. 17.) Poslanec Murnik o prošnji občine Dol za odpis oskrbovalnih stroškov za hirajočo Frančiško Vidmar. Prošnja izroči se deželnemu odboru z naročilom, da se pri razdelitvi cesarja Frančiška Jožefa ustanov ozira na to prošnjo. 18.) Poslanec dr. vitez Bleiweis o prošnji županstva v Budanjah glede podpore za popravilo občinske ceste. Poročevalec nasvetuje v imenu finančnega odseka, naj se prošnja odkloni. Poslanec Lavrenčič obžaluje, da se je ta predlog stavil, očita zboru, da nepotrebno troši denarje za druge nekoristne zgradbe, kakor so letovišče na Bledu, deželni muzej in gledišče, za potrebno cesto pa da se ne dovoli majhna podpora in slednjič nasvetuje, da se dovoli za omenjeno

občinsko cesto 500 gld. iz deželnega zaklada. Poslanec dr. Vošnjak in Hribar zavračata Lavrenčiča, tudi poslanec Šuklje se ne strinja z njegovim predlogom, ker bodo davkoplačevalci kmalo čutili, ako se bodo za občinske pote tako visoke podpore začele dovoljevati. Poslanec Klun izreče v daljšem govoru za podporo. Pri glasovanju vzprejme se predlog poslanca Lavrenčiča z večino dveh glasov. V imenu upravnega odseka poročajo: 19.) Poslanec dr. Papež o prošnji občinskega zastopa vrhniškega za združitev te občine v tri samostojne občine. Poročevalec predlaga, da se zadeva izroči deželnemu odboru v pretres in poročanje. Ko se še poslanec Lenarčič za to izreče se predlog vzprejme. 20.) Poslanec baron Lichtenberg o prošnji živinozdravnika Hugona Turka za razpis kake živinozdravniške službe oziroma za nagrado. Poročevalec predlaga, da se prošnja izroči deželnemu odboru v rešitev. Poslanec Povše povdarja važnost živinozdravnikov za povzdigo živinoreje ter stavi sledeči dodatni predlog:

1.) Deželnemu odboru se naroča, da potom visoke c. kr. deželne vlade poprosi pri vis. ministerstvu, da namesti državnega stalnega živinozdravnika v okraju litijem.

2.) Deželni odbor se pooblašča, da za čas, dokler ne bo nameščen državni okrajni živinozdravnik, poišče veterinarja, kateremu podeli letno remuneracijo. Znesek naj se pa določi po nasvetu finančnega odseka.

Poslanec dr. Vošnjak podpira ta predlog. Poslanec Murnik omenja, da se je nadjal, ko se je za živinozdravnika v Radovljici dovolila nagrada 300 gld., da bode kmalu c. kr. živinozdravnik stalno nameščen, al to se dozdej ni zgodilo. Ako ravno se ne more trditi, da na en političen okraj zadostuje en zdravnik, je vendar res, da je bolji eden kakor nobeden. In ker litijski okraj zelo pogreša živinozdravnika in je govornik preverjen, da ne bo nikdo temu ugovarjal, zato misli, da bi se uže danes stvar končno rešila. Z ozirom na to nasvetuje: Dovolj naj se 300 gld. nagrade za živinozdravnika, ki se nastavi v Litiji. Deželni predsednik baron Winkler omenja, da samo dva okraja nimata še živinozdravnikov, pa da jih tudi ta dva v kratkem dobijo. Nato omakne posl. Povše svoj drugi predlog in se sprejme njegov prvi in posl. Murnika predlog. 21.) Poslanec baron Rechbach o prošnji županstva Britof, Famlje in Gorenje Vreme, da se mitnica na Reški cesti opusti. Prošnja izroči se deželnemu odboru, da jo pretresa in o njej poroča. Na to se seja zaključiti.

— **Deželni zbori** zborovali bodo do velikega tedna. Precej po veliki noči snide se pa zopet državni zbor.

— **Dela za dolenjski železnici** progo Ljubljana-Grosuplje-Kočevje so že razpisana in poteče obrok za ponudbe 2. maja t. l. Z zgradbo pričelo se bode torej lahko že sredi maja. Upati je da bo ta proga do jeseni 1893 dokončana, proga Grosuplje-Novomesto pa par mesecev pozneje.

— **Domači pešpolk baron Kuhn št. 17** premesti se jeseni v Pulj, v Ljubljano pa pride pešpolk št. 97.

— **† Anton Knez.** Umrli je nenadne smrti tukajšnji veletržec g. Anton Knez. Nit življenja pretrgal si je pokojnik sam. Pretečeni torek proti ednajsti uri zvečer našli so ga močno obstreljenega pri vhodu na pokopališče. Od tam prenesli so ga v bolnico, kjer je prejemši sv. zakramente za umirajoče umrl od $\frac{1}{2}$ 4 zjutraj. Pokojnik bil je občepriljubljen plemenit značaj, odločen narodnjak in vrl podpornik vseh narodnih društev. V svoji oporoki, ki jo je pred nesrečno svojo smrtjo izročil nekemu svojemu prijatelju imenoval je glavnim dedičem svojega do 80.000 gld. vrednega premožnega „Matico Slovensko“ v Ljubljani. Blag mu spomin!

— **Shod volilcev.** Državni poslanec g. dr. Ferjančič vabi na shod, kateri bo prihodnjo nedeljo dne 3. aprila t. l. ob 4. uri popoldne na Rakeku v prostorih g. Šebenikarja.

— **Umrila je** najstarejša ženska ljubljanskega mesta gospa Dominika Devetak. Pokojnica bila je stara 92 let.

— Družbe sv. Cirila in Metoda graška izvan akademiška podružnica je imela 7. marca t. l. svoje letno zborovanje ob obilni vdeležbi čč. udov in gostov. Prvomestnik, g. ravnatelj Fr. Bradaska, se je najpoprej spominjal umrlega ustanovnika, preč. g. kanonika dr. M. Robiča, in je povabil nazoče ude k sv. maši, katero je za pokojnika daroval 9. marca v mestni župni cerkvi podružnični tajnik, preč. gosp. vojaški župnik monsr. Ivan Tomše. Potem je omenil vesele novice, da je bivši podružnični blagajnik, g. prof. Fr. Hubad poklican na Dunaj. Povdarjal je slednjič še požrtvovalnost tamošnjih rodoljubnih obrtnikov, ki so tudi podružnični udje.

— Iz nam doposlanega poročila o zborovanji z radostjo povzemamo, da zanimanje za našo družbo raste i v Gradci, na čemer se ^{nam je} ~~hvalamo~~ posebno zahvaliti mladeniško navdušenemu g. prvomestniku in neutrudno delavnemu blagajniku, g. c. kr. okrajnemu sodniku Fr. Hrašovcu. Vodstvo glavne družbe razpošilja te dni širom po Slovenskem 2 važna poziva. Prvi vabi domoljubno slovensko ženstvo, naj bi snovalo kolikor največ mogoče ženske podružnice; drugo je pisano slavnim društvom, naj bi postala pokrovitelji naše družbe. — Za družbine namene so darovali: Ormoška posojilnica 15 gld., član delavskega bralnega društva v Idriji, g. Val. Pogačnik, nabral 5 gld. 26 kr. in posojilnica v Celovci 5 gld. Iskreno zahvalo izreka vsem in vsakemu

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— Proračun trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani za l. 1892 v znesku 6809 gld. 25 kr. je trgovinsko ministerstvo odobrilo ter ob enem dovolilo, da se stroški pokrijejo z dosedanjjo priklado dveh krajcarjev na vsak davčni goldinar od pridobnine, merovine in dohodarine vštévši izvanredno doklado tistih, ki imajo pravico voliti v zbornico.

— **Cestarske službe.** Za idrijsko cesto v goriškem okraji razpisanih je do 1. majnika šest cestarskih služb. Mesečne plače je 16 gld. oziroma 18 do 20 gld. Te službe prideržane so podčastnikom in je prošnje vložiti pri c. kr. namestništvu v Trstu.

— **Davkov** plačuje Gradec na leto 3,513.130 gld.
35 kr. Lepa svota!

— V vodnjak padla in utonila je triletna deklica Antonija Markelj v Vodeščah v radovlijskem okraju.

— Vič izločil se je iz požarnega okraja Ljubljanskega vsled česar se požari na Viču ne bodo več naznanjali s strelom raz Grad in gasilci ljubljanski pojdejo na Vič le na prošnjo če bo kaka velika nevarnost.

— Umrl je pri sv. Križu pri Ajdovščini 80letni župnik gosp. Jak. Logar zadnji sošolec nepozabnega probuditelja Einspielerja. — V Novem Mestu umrl je 45letni g. Val. Ambruž profesor na ondotni gimnaziji.

— Ponesrečila je v Domžalah 18letna gospica Rezika Oberwalder. Revica se je ob Bistrici sprehajala a nesrečno padla v vodo in utonila.

— Mrtvega našli so v Trboveljskem potoku rudarja Ant. Kržišnika.

— **Nova lokalna železnica.** Okrajni zastop na Vranskem je pri deželni odboru štajarskom vložil prošnjo, da naj bi se v popolnitev lokalne železnice Celje-Velenje zgradila tudi lokalna železnica Polzela-Vransko-Kamnik. Zares srečna in misel, kateri je v splošno korist le želeti, da se vresniči.

— V Trstu umoril je neki Jožef Trebec doma iz Šmarija pri Postojini svojo ženo Marijo s tem, da ji je pre-rezal vrat.

— Kranjska hranilnica imela je dne 24. marcija t. l. svoj redni občni zbor. Iz njenega poročila povzamemo, da je imela v minolem letu 71 let svojega obstanka 30,677.087 gld. 81 kr. vsega premoženja. Za dobrodelne in druge namene darovala se je svota 33.250 gld.

— **Ustrelila** se je v Trstu 19letna gospa Jolle Bassi. Nesrečnica bila je še-le dva meseca omožena. — Neki 16letni realec se je pa hotel ustreliti, a se je samo močno ranil. Hitra zdravniška pomoč mu je otela življenje.

— Obesil se je na Reki obče spoštovani meščan in mestni odbornik Antonio Balf. Nesrečnik star je bil še-le 44 let in so ga dovele do samomora različne družbinske nesreče.

— **Ponarejevalci denarjev.** V Št. Petru na Goriškem zasačili so družbo ponarejevalcev denarja. Pri družbi so prizadeti tudi mnogi Goričani.

Listnica vredništva.

Gosp. V. K. v L. Dober recept za lakiranje glasbenega orodja v današnjih „Obrtnijskih raznoterostih“.

Gosp. K. M. v C. Za pouk v stávenem in pohlšnem mizarstvu Vam topla priporočamo knjigo: Das Schreinerbuch von Krauth und Mayer. V knjigi so opisana svojstva lesa, pripomočki za obdelovanje in okovje, povedane so mere za vse važne lesne izdelke in pridjanih veliko število krasnih slik. Knjiga je izišla l. 1890 pri E. A. Seemannu v Lipsiji v dveh zvezkih, ki staneta blizu 15 gld. — Preskrbi jo Vam vsak knjigotržec.

Sirarna Eggenberg

(otvorjena l. 1891.)

(Post Eggenbenberg bei Graz, Bahnstation Graz)

priporoča **oštirjem** in **prodajalcem** sledeče vrste sira:

Eggenberger izvrstni in okusni pivni sir, 1 zaboj po 12 kom. gld. 1'20

[illegible]

5 kll mastnega primisen-sira, izborni karpatski »	3:90
5 » » švicarskega sira, polemental »	3:80

5 » izvrstnega štajarskega sira »	2:60
---	------

5	» delavskega siča kot primsen »	2:20
---	---	------

5	»	fino suruvega masla	»	7:50
6	»	Oleumskih kvargelnoy specialitate	-	3:60

Doklady Akademii Nauk SSSR, 1978, vol. 246, no. 5, pp. 1109-1111.

Brzovjavno po železnici se pošilja na debelo od 10 km naprej ali kvargelnov 6 kop proti predplači ali povzetju.

Železničná postaja Gradec.

100 kil **prav mastnega karpatskega primsen-sira** z parom
narejenega gld. 66.—

100 > prav mastnega švicarskega sira, polemental,
specialiteta > 75.—

100 » izvrstnega štajarskega sira, domači izdelek . . » 40.—

100 » delavskega sira kot primen » 40.—
100 » » 81.—

100 » **Grojer-sira** 1. vrste » 64:—
100 kop **Olomučkih kvargelnoy** najbolje vrste » 66:—

100 zabojev izvrstnega in okusnega **pivno-sira**, razpošilja

se po 10 zabojev in več » 50.—

Velika zaloga vsakovrstnih sort sira po dnevnem ceniku.